جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
پنج‌شنبه ۳۰ دی ۱۴۰۰ - ۱۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
سال بیست‌وسوم- شماره ۶۴۰۴ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۲۰۰۰ تومان

رئیس‌جمهور ایران در دیداری که به اعتقاد کارشناسان
شتاب فزاینده‌ای به روابط ایران با شرق خواهد داد با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در کاخ کرملین گفت‌وگو کرد

رئیسی: هیچ محدودیتی در توسعه روابط با روسیه نداریم
پوتین: برنامه وسیعی با ایران در پیش رو داریم

دیدار تاریخ‌ساز شرق

وجه مغفول رابطه ایران و روسیه جبران می‌شود؟

کارشناسان: دیدار رئیسی و پوتین ستون‌های روابط تهران- مسکو را تقویت می‌کند

صفحات ۲ و ۱۵

سرمقاله

راز تقلاها علیه محور تهران - مسکو

محمدجواد اخوان
مدیرمسئول

در طول یک دهه و نیم گذشته موضوع ارتباط جمهوری اسلامی ایران و روسیه از محورهای حاشیه‌سازی‌های جریان رسانه‌ای معارض بوده است. این جریان که وابستگی آن به غرب چندان پوشیده نیست، گاه با شعارهای فریبنده و ظاهراً خیرخواهانه خود را نگران استقلال ایران معرفی کرده و این روابط را در مغایرت با آن قلمداد می‌کند. اما ریشه این تقلاهای سیاسی و رسانه‌ای علیه همکاری ایران و روسیه در کجاست؟

در طول ۳۴ سال پس از پایان جنگ جهانی دوم و دوره جنگ سرد که جهان میان دو قدرت شرق و غرب تقسیم شده بود، حکومت دست‌نشانده وقت ایران در مدار غرب بود و به طور مشخص پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، ایران کاملاً در سیطره امریکایی‌ها قرار گرفت. در این مدت نسبتاً طولانی امریکایی‌ها بر همه شئون سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و نظامی ایران از سطوح راهبردی گرفته تا سطوح جزء مسلط شدند و سررشته تمام امور در اختیار مستشاران امریکایی بود.

با وقوع انقلاب اسلامی هرچند سیاست رسمی نظام جدید «نه شرقی، نه غربی» و نفی هر دو بلوک سلطه‌گر بود، اما روشن بود که بلوکی که تا قبل از آن قدرت مستقر در ایران را در دست داشته است و در واقع منافع آشکار و بالفعل در این سرزمین داشت، بیشتر از این تحول بزرگ ضربه دید و از همین رو بود که به‌رغم مخالفت مردم ایران با هر دو ابرقدرت، امریکایی‌ها برای حفظ منافع راهبردی خود به هر قیمتی تلاش کردند و از هیچ ابزاری برای فرونشاندن خیزش ملت ایران فروگذار نکردند. در این مقطع اتحاد شوروی نیز در مسیری مغایر با اهداف انقلاب اسلامی در حرکت بود و به طور مشخص در افغانستان، تعارض بزرگی میان حامیان و همراهان انقلاب اسلامی و ارتش شوروی وجود داشت. در طول دهه ۶۰ هم سرویس اطلاعاتی شوروی سابق (کگ‌ب)، چه مستقیم و چه به شکل نیابتی از طریق گروهک‌های چپ به اقداماتی علیه جمهوری اسلامی ایران پرداخت، اما از آنجا که در دوره پیش از انقلاب، کشور ما تا حد زیادی در سیطره نفوذ قدرت سیاسی راهبردی امریکا قرار داشت، عملاً شبکه عوامل متصل به شوروی از قدرت و عمق کافی برای وارد کردن ضربه جدی به جمهوری اسلامی برخوردار نبود و همانگونه که همان زمان هم معروف بود، بسیاری از این گروهک‌های چپ، بیش از آنکه چپ متصل به شوروی باشند، «چپ امریکایی» بودند. از این رو هرچند سیاست رسمی نظام «نه شرقی، نه غربی» بود، اما وجه برجسته آن، تقابل با غرب بود و دلیل آن هم قدرت شبکه نفوذ غرب در ایران و تقلاهای بسیار غرب و غرب‌گرایان برای حفظ منافع راهبردی گذشته بود.

پس از فروپاشی شوروی عملاً صحنه سیاست بین‌الملل تغییر کرد و رقبای امریکا تا حد زیادی صحنه را ترک کردند. در این شرایط واشنگتن به دنبال حاکم کردن «نظم نوین جهانی» بود که کدخدایی امریکا را بر دهکده جهانی تثبیت می‌کرد. در طول سال‌های پایانی قرن بیستم، فقط چند دولت همچنان در مقابل یکجانبه‌گرایی امریکا ایستاده بودند که قدرتمندترین آنها جمهوری اسلامی ایران بود، اما به تدریج با تحولات سیاسی و اقتصادی در آسیا و امریکای لاتین زمینه‌هایی برای نپذیرفتن یکجانبه‌گرایی و تک‌صدایی امریکا پدید آمد و اروپا نیز تا حدی هویت خود را احیا کرد. اینک دیگر از شوروی به عنوان یکی از دو ابرقدرت دوره جنگ سرد با آن سطح از شبکه نفوذ و عوامل در سطح بین‌الملل خبری نیست و جای خود را به کشوری داده که گذشته قدرتمندی داشته اما امکان آن بازیگری گذشته را ندارد و البته اینک زخم خورده از تحدید و پیشروی ناتو است.

اکنون همه کشورهایی که سیاست نسبتاً مستقلی در عرصه جهانی دنبال می‌کنند و به نحوی نسبت به سیاست بین‌الملل رویکرد اعتراضی دارند و به نظم موجود باور ندارند، باید سطحی از همکاری را با یکدیگر دنبال کنند. روشن است که میان آرزوها، آرمان‌ها و سلایق سیاسی و فرهنگی و اعتقادی این کشورها تفاوت‌های زیادی وجود دارد اما همه در یک نکته مشترک هستند و آن اینکه نظم ظالمانه موجود را مغایر منافع خود می‌دانند و در یک تعامل و همکاری راهبردی با یکدیگر می‌توانند بر یکجانبه‌گرایی واشنگتن خط بطلان بکشند و جهانی عادلانه‌تر از اکنون (و نه لزوماً کاملاً عادلانه) ترسیم کنند.

واضح است که این همکاری هیچ منافاتی با حفظ اصول، ارزش‌ها، آرمان‌ها و اهداف عالی انقلاب ندارد و اتفاقاً تفاوت بنیادین همکاری ایران با کشورهایی همچون روسیه، هند و چین و... با غرب در آن است که این کشورها اصراری بر کوتاه آمدن از مبانی ارزشی و اصول ما را ندارند و این در حالی است که غرب و به ویژه امریکا شرط همکاری و تعامل خود را تنازل از اصول انقلاب اسلامی می‌داند. | بقیه در صفحه ۲

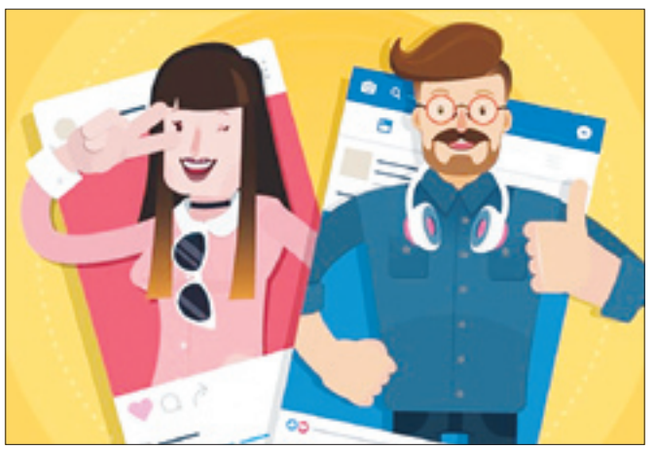

کم‌هوش‌ها اینفلوئنسرها را دنبال می‌کنند!

■ نتیجه یک تحقیق که در نشریه BMC Psychology منتشر شده، نشان می‌دهد ارتباط مستقیم و شدیدی بین علاقه مفرط افراد به سلبریتی‌ها و عملکرد ذهنی ضعیف‌تر آنها بر اساس آزمون‌های شناختی وجود دارد. مطابق نتایج تحقیقات این نشریه، افرادی که طرفدار سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرها در شبکه‌های مجازی هستند و از آنها پیروی می‌کنند، از هوش کمتری برخوردارند. دکتر مهدی اسماعیل‌تبار، روانشناس در رابطه با هوش طرفداران افراطی اینفلوئنسرها به خبرنگار «جوان» می‌گوید: «اینکه دنبال‌کنندگان دوآتیشه سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرها هوش کمی دارند، نیازی به تحقیق خاصی ندارد. کاملاً مشخص است افرادی که از عزت نفس کافی برخوردار نیستند، سلبریتی‌ها را فالو می‌کنند و آنها را الگویی برای سبک زندگی خود می‌دانند، زیرا که خودشان بی‌هویت هستند و راه و رسمی برای زندگی مناسب ندارند» | صفحه ۳

گشایش هیرمند به روی ایران با ۵ ماه «دیپلماسی مراوده»

■ مقام‌های حکومت پیشین افغانستان اگرچه بارها گفته بودند که حقابه ایران از رودخانه هیرمند را به رسمیت می‌شناسند، اما آنها در عمل به تعهد خود پایبند نبودند و این مسئله بارها موضوع اختلاف میان دو کشور شده بود. این در حالی است که با آبگیری کامل سد کمال‌خان انتظار می‌رود حقابه ایران که حدود ۲۴ مترمکعب در ثانیه است، به سمت ایران جاری شود، چون افغانستان بر اساس معاهده‌ای که سال ۱۳۵۱ با ایران بست، متعهد شده که حقابه ایران را از رودخانه هیرمند بدهد. افغانستان در دو دهه گذشته بارها از انجام این کار سر باز زده بود و اکنون رهاسازی حقابه ایران از سوی مقامات افغانستان برای نخستین بار است که طی دو دهه گذشته صورت می‌گیرد. یک منبع آگاه درباره رهاسازی آب از افغانستان به سوی ایران به روزنامه جوان می‌گوید که طالبان حتی در جریان مذاکرات و گفت‌وگوهای اخیر در تهران نیز پایبندی خود را به توافق ۱۳۵۱ با ایران به صراحت اعلام کردند | صفحه ۱۵

۱۵

«پاکسازی» قابل توجه اختلافات وین از ۴ متن مورد مذاکره در وین

■ بعد از چند روز سکوت خبری درباره مذاکرات در وین، وزیر امور خارجه آلمان پس از دیدار با همتای روس با تأکید بر اینکه زمان برای حفظ برجام اندک است، گفت که مذاکرات به پیشرفت نیاز دارد. یک دیپلمات فرانسوی هم از کندی روند مذاکرات صحبت کرده است. اما روایت‌های غیر رسمی از فضای نسبتاً رو به جلوی مذاکرات خبر می‌دهد و منابع نزدیک به تیم مذاکره‌کننده گفته‌اند طرفین در هر چهار پیش‌نویس در حال مذاکره به پیشرفت‌هایی دست یافته‌اند و بخش‌هایی از اختلافات از متون پاکسازی شده است

۱۲

موافقت کمیسیون تلفیق با واردات ۵۰ هزار خودرو

■ کمیسیون تلفیق در نشست روز گذشته‌اش با واردات ۵۰هزار خودرو سواری و ۱۰هزار ماشین‌آلات سنگین راهسازی و معادن به کشور در سال آینده موافقت کرد و به این ترتیب به دولت ثابت کرد که به مصوبه واردات خودرو مجلس پایبند است. هر چند که ۵۰هزار خودرو سواری عدد ناچیزی است و تأثیر اندکی بر بازار خودروی داخلی خواهد داشت، اما فعالان بازار همین اندک واردات را سرآغازی برای از سرگیری واردات خودرو و متعادل شدن قیمت‌ها می‌دانند

۳

آژیر قرمز اومیکرون با رشد ۴۳ درصدی ابتلاها

■ بر خلاف تصورات ابتدایی درباره سویه اومیکرون و صحبت‌هایی که در رابطه با احتمال پایان همه‌گیری کرونا با این سویه مطرح می‌شد، حالا دبیر کل سازمان جهانی بهداشت (WHO) به سران جهان هشدار داده‌است که همه‌گیری کرونا «اصلاً به نقطه پایان نزدیک نیست.» سویه اومیکرون در اروپا و امریکا در حال یکه‌تازی است و حالا در کشور ما هم می‌رود تا حالت انفجاری به خود بگیرد. به گونه‌ای که در یک ماهی که از ورود اومیکرون به ایران می‌گذرد، در هفته اول نسبت ابتلا به اومیکرون به ۸ درصد، در هفته دوم این نسبت به ۱۸ درصد، در هفته سوم حدود ۳۳ درصد شد و هفته گذشته نسبت ابتلا به اومیکرون به ۴۳ درصد رسیده‌است

۱۶

هت تریک سینمای دفاع مقدس در فجر چهلم

■ سینمای دفاع مقدس امسال با سه فیلم در جشنواره فیلم فجر حاضر خواهد شد که هر کدام موضوع خاصی را دنبال می‌کنند. از پرداختن به زندگی شهید باکری گرفته تا نقش پدافند در دوران دفاع مقدس و حضور بانوان در جبهه، این ترکیبی است که قرار است در چهلمین جشنواره فیلم فجر رونمایی شود. فیلم‌های «۲۸۸۸»، «موقعیت مهدی(باکری)» و «دسته دختران» سه فیلمی هستند که در این دوره از جشنواره فیلم فجر به صورت مستقیم به موضوع دفاع مقدس پرداخته‌اند.

یادداشت سیاسی

حمیدرضا شاه‌نظری

پایان شرطی‌سازی و توافق با تضمین کری!

این روزها دیگر پالس عطش برای مذاکره و توافق به غرب فرستاده نمی‌شود. رئیس‌جمهور نه تنها سخن از خالی بودن خزانه نمی‌کند بلکه از وضعیت رو به بهبود درآمد نفتی و تأمین کالاهای اساسی سخن می‌گوید. وزیر خارجه و رئیس هیئت ایرانی مذاکرات، دائم در حال سخن گفتن درباره مذاکره و عطش‌آفرینی در جامعه نیستند. هیچ کدام از مشکلات به مذاکرات گره نخورده و دولت در تلاش است با عضویت در پیمان‌های جمعی مثل «سازمان همکاری شانگهای»، توافقات دوجانبه با کشورهای بزرگ مثل چین و روسیه و نیز با گسترش تبادلات تجاری با همسایگان ایران وضعیت اقتصادی را بهبود ببخشد و بر مشکلات غلبه کند و البته نگرانی‌ای هم درباره نتایج انتخابات‌های آینده ایران ندارد! نشانه درستی این رویکرد هم این است که این روزها پیاده‌نظام رسانه‌ای داخلی و خارجی دشمن نیز تمام تلاش خود را می‌کند تا با ژست وطن‌پرستی و دفاع از منافع ملی، اجازه ادامه این روند را ندهند تا کشور را وابسته به مذاکره و توافق با غرب نشان دهند | صفحه ۲

یادداشت بین‌الملل

هادی محمدی

شالوده‌های نظم بین‌الملل جدید با شراکت ایران، چین و روسیه

اساساً دولت رئیسی از همان ابتدا برای کشورهای غربی نگرانی‌ساز بوده، چراکه رویکرد و سیاست‌ها و محاسبات غربی را برای به تسلیم وا داشتن کشور مقابل فشار باج‌خواهی به چالش می‌کشیده است. ریل‌گذاری سیاست‌های اقتصادی در داخل و خارج از کشور و مناسبات فعال با همسایگان و قطب‌های بزرگ اقتصادی مانند چین، شانگهای، اوراسیا و اکنون در مسکو که به موازات تعاملات اقتصادی با بسیاری از کشورهای جهان دنبال می‌شود، صرفاً دارای کارکرد اقتصادی نیست بلکه این کارکردها در ابعاد سیاسی، امنیتی و بین‌الملل نیز مطرح هستند. مهم‌ترین پارامتر امروز در راهبردهای امریکا و غرب برای حفظ جایگاه جهانی که بیشتر به دست و پا زدن شبیه است، ابزار تحریم و سوءاستفاده از سازوکارهای مالی و اقتصادی در جهان است که با گام‌های متنوع دولت رئیسی در ابعاد اقتصادی در شرایط نفس‌های پایانی قرار گرفته است. امریکا، غرب و رژیم صهیونیستی به صراحت و علناً از آغاز اجرای پیمان راهبردی ۲۵ساله ایران و چین ابراز نگرانی جدی کرده‌اند | صفحه ۱۵

ویژه‌های جوان

حجاریان امام خمینی(ره) را متهم به رویکرد ماکیاولیستی کرد

حجاریان که به نوعی امام خمینی (ره) را به داشتن سیاست نتیجه‌گرایی صرف و ماکیاولیستی (رسیدن به هدف از هر طریق) متهم می‌کند، مدعی شده نظریه اخلاق امام همچون فقه‌شان عرفی شده است. وی دلیل آن را تأثیر قدرت بر اخلاق عنوان و تأکید می‌کند بعد از رحلت امام خمینی (ره) نیز تصویری نتیجه‌گرا [از سوی حاکمیت] از ایشان ارائه و تبلیغ می‌شود

ارز جهانگیری سوپرمن استخوان در گلو شد؟!

ارگان رسمی حزب کارگزاران که فروردین سال ۹۷ با تیتر «بازگشت جهانگیری» از تصمیم دولت برای تخصیص ارز ۴۲۰۰ حمایت کرده بود، روز گذشته با تیتر «استخوان در گلو» به واکاوی این موضوع پرداخت. حسین مرعشی، دبیر کل حزب کارگزاران در این خصوص به سازندگی گفته: هم دولت و هم مجلس به دنبال حذف ارز ترجیحی [جهانگیری] هستند اما هیچ کدام نمی‌خواهند مسئولیت حذف آن را بپذیرند | صفحه ۲